

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน
ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีสร้างแบบสอบถาม
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารและ ครูผู้สอน ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จาก
สถานศึกษา 322 โรงเรียน จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 251 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 73 โรงเรียน
เป็นผู้บริหาร 322 คน ครูผู้สอน 3,516 คน รวมทั้งสิ้น 3,781 คน (สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2549 : Website)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2549 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้ตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43)
จำนวน 350 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 96 คน และครูผู้สอน 254 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่าง
แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วทำการเทียบตามสัดส่วน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	ขนาด สถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร
วาปีปทุม	ใหญ่	566	21	38	6
	เล็ก	481	59	32	18
หรรือ	ใหญ่	439	15	29	5
	เล็ก	486	59	33	16
พยัคฆภูมิพิสัย	ใหญ่	414	15	28	4
	เล็ก	339	45	23	14
นาเชือก	ใหญ่	185	8	12	2
	เล็ก	309	41	21	13
นาइन	ใหญ่	106	5	7	2
	เล็ก	208	29	14	9
ยางสีสุราช	ใหญ่	54	3	4	1
	เล็ก	194	22	13	6
รวม		3,781	322	254	96

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อ
 สอบถามระดับการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มหาสารคาม เขต 2 มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และ
 ขนาด สถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายใน
 สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน 5 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการ
 นิเทศ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา – ครู ด้านการพัฒนาของผู้บริหาร
 สถานศึกษา ด้านพฤติกรรมครู และด้านการประเมินผล โดยสร้างแบบสอบถามแบบมาตรา

ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ใช้เกณฑ์ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

หาค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อแล้วเทียบเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ได้เสนอ

ความคิดเห็นอย่างอิสระ

วิธีสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาขอบเขตการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า
4. สร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดน้ำหนักเป็น 5 ช่วง

ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert Type)

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณา

ตรวจสอบ และกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

6. ปรับปรุงแบบสอบถาม ที่อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ พิจารณาความถูกต้อง เทียบตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาแบบสอบถาม 5 ท่าน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

6.1 นายรัตนะ บุตรสุรินทร์ (ศษ.ม.) ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบของแบบสอบถามและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

6.2 นายชวลิต จันทร์ศรี (อ.ม.) ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา

6.3 นายโกวิทย์ เหล่าศรี (อ.ม.) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนรัง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา

6.4 นายไพฑูล พรหมมากุล (อศ.ม.) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ การวัดผลประเมินผล

6.5 นายวิระศักดิ์ คอนละคร (อศ.ม. วัดผลการศึกษา) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย สำนักการศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

7. ปรับปรุงและนำแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัยตรวจสอบ พิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ได้แบบสอบถามครอบคลุมพฤติกรรม การปฏิบัติงานนิเทศ ภายใน 5 ด้าน

7.1 ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการนิเทศ

7.2 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา - ครู

7.3 ด้านการพัฒนาโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

7.4 ด้านพฤติกรรมครู

7.5 ด้านการประเมินผล

8. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอนาดูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

9. หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยนำข้อคำถามมาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

10. นวัตกรรมแบบสอบถาม ไปจัดพิมพ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปขอความอนุเคราะห์ จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้ออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาชั้นพื้นฐานทุก โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขออนุญาต ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยสอดใส่ไว้ในซองรับหนังสือของแต่ละสถานศึกษาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

4. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนมาภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือ และได้เดินทางไปเก็บด้วยตนเอง ในกรณีที่แบบสอบถามที่ส่งไปสูญหาย ผู้วิจัยได้มอบแบบสอบถามให้ เพิ่มเติมเพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 101)

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2.1 หากความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2.2 เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานในเทศบาลในสถานศึกษาที่มีสถานภาพ
วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบที แบบที่เป็นอิสระกัน โดยรวม และรายด้าน (บุญชม ศรีสะอาด.
2543 : 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t
$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
n_1, n_2	แทน	แทนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY